

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCIH

NOVIČNIK

št.1/november 2019

V Evropskem tednu mobilnosti je **več kot 40.000 otrok** iz več kot 120 šol in 110 vrtcev po celotni Sloveniji **izvajalo aktivnosti Gremo peš!** in **Beli zajček**. Obe aktivnosti sta namenjeni ozaveščanju in vzgajanju na področju trajnostne mobilnosti najmlajših in spodbujata trajnostne prihode v šolo oz. vrtec. V 2019 je bilo izvedenih 9 regijskih usposabljanj namenjenih koordinatorskim in koordinaticam aktivnosti trajnostne mobilnosti v šolah in vrtcih, kjer je bilo usposobljenih 290 strokovnih sodelavcev.

Vas zanima, kako so se lotili izvedbe Belega zajčka v vrtcih širom Slovenije? Izvedli so še ogromno drugih aktivnosti, ki spodbujajo trajnostno mobilnost. Preberite si navdihujoče zgodbe.

Novičnik pripravili v Focusu, društvu za sonaraven razvoj, oblikovala Polona Šavc

Aktivnosti potekajo v okviru projekta Ministrstva za infrastrukturo – Trajnostna mobilnost v šolah in vrtcih, v konzorciju partnerjev (Focus, društvo za sonaraven razvoj, RRA Sinergija, IPoP, Cipra Slovenija in Filozofska fakulteta).

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

EVROPSKA UNIJA
KOHEZIJSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

sptm

SLOVENSKA
PLATFORMA
ZA TRAJNOSTNO
MOBILNOST

RAZVOJNA AGENCIJA
SINERGIJA
DEVELOPMENT AGENCY

CIPRA
ŽIVETI
V ALPAH

IPOP

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta
Oddelek za geografijo

NOVIČKA TRAJNOSTNA MOBILNOST

- Čas izvajanja dejavnosti za projekt: Mesec september in oktober 2019
- Število udeležencev: 5 oddelkov, starost otrok od 1-6 let
- Skupaj: 89 otrok in 10 vzgojiteljic, ter 2 spremljevalki otrok s posebnimi potrebami.

V našem vrtcu smo se, po lastni predstavitvi projekta (v skladu z napotki podanimi na izobraževanju v Ljubljani - junij in v avgustu v Ivanjovcih), odločile za celovit pristop k projektu, katerega sem podrobneje predstavila na strokovnem timu enote dne, 16.9.2019.

Vse strokovne delavke smo presodile, da je tematiko in dejavnosti možno prilagoditi in izpeljati tudi v starostnih skupinah otrok starih od 1-3 let, s primernim didaktičnim pristopom (tako smo v mlajših skupinah nazorno-preko lutke in s čutili, uspele približati vsebine tudi tej starosti otrok).

Ob predstavitvi projekta in anket namenjenih staršem - roditeljski sestanek, dne 19. 9. 2019, so se ti nekoliko zaskrbljujoče odzvali z dilemo pri izvajanju igre »Beli Zajček«, saj jim jutra ne dopuščajo prihajanja v vrtec na trajnostno mobilen način, zaradi časovnega pomanjkanja. Ob razlagi, da je namen igre in projekta, otroke ozavešiti in jim približati še druge načine »premikov« na željeni cilj, ter se potruditi da vsaj del poti prehodimo. Vsi so sklenili, da bojo svoja vozila parkirali na nekoliko bolj oddaljenih parkirnih mestih. V naslednjih dneh jih je k temu napeljeval tudi plakat, katerega sem pripravila. Predstavljen je bil sprva vsem otrokom, ki so preko sličic razbirali vsebino in namenjen predvsem staršem za sprotno opominjanje (ob vhodu). Nekaj staršev se je dogovarjalo za skupni prevoz (en avto - več otrok) do vrtca ali domov.

Izpostaviti velja, da smo vse vzgojiteljice v času izvajanja igre »Beli Zajček«, predvsem z lastnim vzgledom spodbujale otroke, ti pa posledično starše, za tak način prihajanja v vrtec. Predvsem peš ali s kolesom.

Igra »Beli Zajček« je torej bila izpeljana v tednu mobilnosti; od 23. 9. in 27. 9. 2019. Po podani zgodbi, ki so jo otroci vzljubili in po večkratnem podajanju le-te, si je vsak otrok skupaj z vzgojiteljico, ob šabloni izdelal svojega zajčka. Material ki smo ga izbrale je bil sivi filc, za doseganje večje čutnosti. Tudi krogci so bili iz filca bele barve. V časovnem okviru enega tedna so naši sivi zajčki postajali vedno bolj beli. Kar priča o zares dobrem odzivanju staršev na dejavnost projekta. Ob jutranjem sprejemanju otrok je vsak otrok na način ki mu ustreza ali ga zmore (ob sličicah, kolo, skiro, peš, avtomobil, avtobus,...) predstavil svoj prihod v vrtec, sam prilepil svoj krogec na zajčka in bil deležen zares doživete podpore s strani odraslih in otrok. Če kateri otrok določen dan ni uspel prilepiti krogca, smo vzgojiteljice poskrbele, da smo skupaj s skupino prehodile dobršen del poti in mu za nagrado oz. motivacijo »priskrbele« zelen

krogec. V tem oziru velja izpostaviti načelo enakosti. Po dogovarjanju s starši smo velikokrat šteli tudi odhode iz vrtca, saj so ti v očeh otrok zbuja veliko mero ponosa in zagnanosti. Izpostaviti velja, da so v ankete za vzgojiteljice vneseni zgolj realni podatki. Preko igre smo dosegli tako močno motivacijo, da tudi po zaključku vodene igre, otroci še vedno želijo beležiti - lepiti krogce na zajčke. V ta namen smo vzgojiteljice izdelale skupnega zajčka in se igro igramo še naprej.

Načini prihajanja v vrtec so bili predvsem peš, nekaj otrok je v vrtec prišlo oz. se je pripeljalo s kolesom (s staršem). Ne morem mimo tega, da ne bi izpostavila otroka s posebnimi potrebami-gibalno oviran otrok.

Njegovi starši so poskrbeli, da si je tudi on prislužil vseh pet krogcev in tako očistil zajčkov kožuh, na kar smo še posebej ponosni, saj je mama otroka vsako jutro del poti (zelo težavno za otroka) skupaj z njim prehodila peš. Otrok je v skupini začutil veliko veselje in samozavest, ter tako krepil voljo do hoje.

Dejavnosti po skupinah:

- ogledovanje slikovnih aplikacij, različnih fotografij, ki prikazujejo vlake, avtobuse, postajališča, utrinke z izletov;
- fotografiranje prijateljev na izletu z vlakom;
- ustvarjanje zgodbe v obliki kolaža (npr. pot v vrtec: peš, s kolesom, avtobusom ali vlakom);
- izdelovanje vlakov, avtobusov iz odpadnega materiala zamišljanje in izvajanje animacije z raznovrstnimi lutkami in predmeti, ki ponazarjajo situacije v prometu;
- petje otroških pesmic na temo avtobusa, vlaka, kolesa; ter gibalno uprizorjanje vsebin pesmi
- risanje domišljjskih prizorov ne temo prometa, čemur sledi pogovor ob risbah;
- vožnja z vlakom;
- ogled Železničarskega muzeja (Podgorci)

VIZ Vrtec Ormož, enota Velika Nedelja
Koordinatorica: Katja Luknjar

NOVIČKA

VOŽNJA Z VLAKOM

V okviru projekta TRAJNE MOBILNOSTI in v tednu otroka smo se v vrtcu Ormož odločili za vožnjo z vlakom. Otrokom bi radi približali trajnostna prevozna sredstva. Nekateri otroci se še nikoli niso peljali z vlakom. Srečanja so se udeležili otroci stari 4-6 let s svojimi starši iz skupin Radovednih bučk in Prijateljev. Skupaj nas je bilo 63 potnikov. Dne, 10.10.2019 smo se skupaj odpravili na prijetno potovanje z vlakom. Dobili smo se na železniški postaji Ormož. Odpeljali smo se na ogled ZBIRKE ŽELEZNIŠKE DEDIŠČINE - MUZEJ NA STANICI V OSLUŠEVCE. Tam nas je pričakal gospod Korpar, kateri nam je razkazal njihov muzej. Otroci in starši so si na začetku ogledali stari vagon preurejen v muzej, tam smo si ogledali video projekcijo priprave muzeja, kako so izgledali vlaki nekoč in kako danes. Ogledali so si lahko predmete iz preteklosti. Narejenih imajo več maket vlakov, železniške postaje Ormož. Na razstavi imajo veliko starih predmetov katere so nekoč uporabljali v železnici. Ogledali smo si tudi staro lokomotivo, katera je

prenovljena in urejena tako, da so se otroci lahko v njej igrali. Sami so lahko vozili vlak. Imeli so krmilo, in videne tire po katerih se njihov vlak pelje, podobno resnični vožnji strojevodja. Otroci so zelo zbrano opazovali predmete, si ogledali video projekcijo, katera jim je bila zelo všeč. Še najbolj so jih pritegnile makete vlakov in vožnja lokomotive. Druženje je bilo zelo prijetno. Otroci so se po bližje spoznali z zgodovino železnice, sami se vživljali v vlogo strojevodja. Doživeli so vožnjo z vlakom katera jih je najbolj osrečila in v njih pustila največji vtis. Tudi starši so bili nad samo dejavnostjo in njeno izvedbo zelo navdušeni, saj so spoznali veliko novih stvari ter se seznanili z zgodovino železnice.

IZVEDBA IGRE BELI ZAJČEK

Igro Beli zajček smo izvajale vse skupine v vrtcu Ormož. Sodelovalo je 135 otrok. Otroci so igro zelo lepo sprejeli, večje težave so imeli starši. V začetku tedna je bolj malo otrok v vrtec prihajalo na trajnostni način, vendar so jih zajčki in krogci zelo motivirali in so nekateri otroci to vzeli zelo resno. V vrtec so prihajali peš, s kiroji, kolesi.

V času, ko smo izvajali dejavnost Beli zajček, mi je eden izmed otrok iz naše skupine zjutraj, ko je prišel v igralnico, dal v roke zemljevid prehojene poti in povedal: »Mi smo včeraj zjutraj pozabili priti peš v vrtec, pa popoldne so prišli po mene z avtom, pa smo spet pozabili iti peš iz vrtca. Potem pa smo popoldne šli to popraviti tak, da smo šli na dolgo hojo.« Tudi po izvedbi igre se več otrok spomni, da je bolje priti v vrtec peš in na to opozorijo svoje starše.

VIZ Vrtec Ormož, enota Ormož
Koordinatorica: Jožica Herbar

NOVICA ZA NOVIČNIK

V vrtcu smo teden mobilnosti izvajali v tednu od 18. do 24. septembra 2019. Vzgojiteljice so otrokom po posameznih igralnicah predstavile zgodbo Beli zajček - po večini s plišastimi zajčki. Večina otrok, tudi mlajših, je v pripovedovanju uživala in zgodbo tudi razumela. Prav tako so jim bila jasna navodila, ki so jih vzgojiteljice predale otrokom (prvotno tudi staršem) glede prihoda v vrtec. Nadaljevali so z preslikavo zajčka, starejši so to opravili sami, mlajšim pa so zajčke in kroge izrezale vzgojiteljice. Vsi otroci so krogce na zajčke nalepili sami.

V projektu je sodelovalo 55 otrok. Prvi dan je v vrtec prišlo peš le 17 otrok. A z dneva v dan je situacija postajala vse bolj sprejeta in zaželena. In število otrok, ki so s starši prihajali peš se je z dneva v dan povečevalo. Najbolj se je to odražalo v najstarejši skupini in skupini otrok kombiniranega oddelka, saj so se otroci med seboj spodbujali kdo bo prišel v vrtec večkrat peš. Ob koncu tedna je v vrtec peš hodila že večina otrok (43 otrok).

Zanimiva je bila ugotovitev, da se je še po zaključenem projektu hoja v vrtec nadaljevala. Projekt je bil, vsaj po moje, najuspešnejši v 1. starostni skupini saj so starši otroke spodbujali, da so v vrtec prihajali sami, čeprav so večino otrok starši pred projektom prinašali v vrtec v naročju. Zanimivo je, da se je ta navada ohranila vse do danes.

Projekt je dobro zastavljen, odlično sprejet s strani staršev in otrok. Predvsem starejši (predšolski) otroci so izrazili željo, da bi v vrtec hodili peš skozi celo leto. Prav tako je ravno v tej skupini bila največja ozaveščenost o skrbi za okolje in o ohranjanju čiste narave.

Pod mojimi novičkami je še natančno poročilo, ene naših vzgojiteljic. Tudi priložene fotografije so iz omenjene skupine.

Vrtec Podgorci pri OŠ Velika Nedelja
Zapisala koordinatorica: Manuela Majhenič, dipl. vzg.

IGRA »BELI ZAJČEK«

Vzgojiteljice smo izdelale otrokom iz papirja sive zajčke in bele kroge saj gre za mlajše otroke. Zgodbo o belih zajčkah smo predstavile s pomočjo plišastih zajčkov. Poskušale smo jim pojasniti, zakaj imajo zajčki sive kužuščke in kako lahko pripomorejo k temu, da bi kužuščki zajčkov postali spet beli.

Teden mobilnosti smo v vrtcu izvajali od 18. 9. do 24. 9. 2019. Prvi dan je prišel peš v vrtec samo en otrok, zato je bil nagrajen z belim krogom, ki ga je lahko prilepil na belega zajčka. Tako je pripomogel, da je naslednje dni prišlo peš v vrtec še nekaj otrok. Od trinajstih otrok, ki obiskujejo skupino »Medveda Jaka« in odsotnosti otrok (prvi, drugi in peti dan odsotna dva otroka, tretji dan odsotni štirje otroci in četrti dan odsoten en otrok), je v vrtec prišlo peš osem otrok, od tega dva otroka enkrat, trije otroci dvakrat, en otrok trikrat in dva otroka štirikrat.

Vrtec Podgorci pri OŠ Velika Nedelja
Zapisala: Blanka Pavlovič, dipl. vzg.

NOVICE Z ROŽNATEGA GRIČKA IZ VRTCA TEZNO MARIBOR

V času od 16. 9. 2019 do 21. 10. 2019 smo v Vrtcu Tezno Maribor izvajali projektne aktivnosti trajne mobilnosti, v katerih je sodelovalo 222 otrok in njihovih družin. Otroci so zgodbo o Belem zajčku spoznali preko slikovnih predlog, taktilne knjige, s pomočjo lutk, igrane predstave, senčnega gledališča in gledališča kamišibaj. Navdihujoča motivacija in iskrena želja, da z lastnim zgledom ohranjamo planet, je spodbudila otroke, starše in strokovne delavce k odgovornemu pristopu izvedbe projektne aktivnosti.

Že ob prihodu v vrtec smo na stenah igralnic in garderob lahko opazili najrazličnejše plakate, ki so spodbujali k razmišljanju, kako bi lahko očistili zajčka, izdelali vozila brez izpušnih plinov, prišli v vrtec peš ali s kolesom in še bi lahko naštevali.

Na najrazličnejše načine smo beležili prihode v vrtec in odhode domov. Pri tem smo upoštevali dejstvo, da nekatere družine, zaradi oddaljenosti v vrtec, ne morejo priti v vrtec drugače, kot z avtomobilom. Zato smo se skupaj domislili, da parkirajo v bližini vrtca in del poti prepešačijo.

Otroke in starše smo z organiziranim pohodom vseh generacij v okviru projekta Simbioza giba spodbudili, da so

otroci skupaj s starši v popoldanskem času s kolesi ali peš premagovali razdalje, ki so jih sicer prevozili z avtomobili. Otroci so v vrtcu o tem pripovedovali in s tem pridobili priložnost pomagati očistiti zajčka.

Otroci so v vrtcu tudi:

- po svojih predstavah izdelali trajnostna vozila, ki ne onesnažujejo okolja;
- oblikovali zloženke za občane z nagovorom po spreminjanju potovalnih navad;
- na sprehodih opazovali promet, udeležence v prometu in vrednotili njihova ter naša ravnanja;
- izdelali zloženke za voznike, ki svoje avtomobile parkirajo na pločnikih in jih zataknilni za brisalce
- se vozili z avtobusom;
- izdelali načrte varnih in nevarnih poti v vrtec, ki so jih prej fotografirali;
- raziskovali knjige na temo prevoznih sredstev;
- prepevali pesmi Z avtobusom k teti (J. Bitenc), Mi se z vlakom peljemo (Ljudska izštevanka);
- sodelovali pri izdelavi družabne igre s kocko in izmišljanju imena za novo družabno igro »Pojdi v vrtec peš ali s kolesom«.

V otroški spontani igri smo lahko opazovali podoživljanje projektnih aktivnosti. V koticah so otroci hranili zajčke, se vozili z namišljenimi avtobusi in ladjami, risali in konstruirali najrazličnejša vozila.

Spremljava izvedenih dejavnosti je pokazala, da se je v času merjenja več družin v vrtec ali iz vrtca odpravilo peš, s kolesom ali javnim prevozom. Prav tako beležimo, da so otroci v vsakdanjem govoru začeli uporabljati besedišče, ki so ga spoznali (npr. trajnostna mobilnost, ogljikov dioksid, potniški promet ...).

Poslavljam se z otroško izmišljarijo, ki je nastala v skupini najstarejših otrok:

Ne pelji se z avtom, ker to ni lepo!
Narava več ne diši in ptiček več ne žvrgoli.
Pelji se s skirojem, vlakom, avtobusom,
pojdi na kolo, da razmigaš si telo.
Najbolje bi bilo, da se odpraviš peš,
v službo, vrtec, trgovino in imel se boš res fino.

Otroci in strokovni delavci iz Vrtca Tezno Maribor

NOVICA ZA NOVIČNIK: V NAŠEM VRTCU GREMO PEŠ!

Projekta Trajnostna mobilnost v vrtcu smo se lotili z velikim veseljem, saj je ta projekt eden izmed pomembnejših projektov, kar se tiče varovanja okolja v katerem živimo in je tesno povezan tudi z našim zdravjem.

Vzgojitelji so projekt Trajnostna mobilnost v vrtcih staršem predstavili na roditeljskih sestankih. Starše pa so o izvajanju projekta obvestili tudi z obvestilom na oglasni deski. Starši so izpolnili ankete pred izvajanjem projekta. Po skupinah pa so začeli z izvajanjem igre Beli zajček ter drugimi dejavnostmi.

DEJAVNOSTI V OKVIRU PROJEKTA ZBRANE IZ VSEH SKUPIN:

- Otroci so poslušali Zgodbo o belih zajčkih (tudi ob uporabi ploskih lutk in aplikaciji zajčje družine na panoju).
- Likovno so ustvarjali po zgodbi, seznanili se pesmijo o zajčku.
- Ob zgodbi so se pogovorili, kaj je trajnostna mobilnost, zakaj je pomembna, kako otroci prihajajo v vrtec, zakaj je pomembno, da v vrtec ne prihajamo za avtomobilom, na kakšen način še lahko prihajamo v vrtec ...
- Pogovarjali so se z otroki kako, poteka njihova pot do vrtca (kdo jih pripelje, na kakšen način pridejo v vrtec).
- Z otroci so se pogovarjali o prometu, prevoznih sredstvih, se seznanjali z onesnaževanjem okolja in o pomenu izpušnih plinov.
- Izvajanje igre Beli zajček.
- Po pogovoru o vsebini si je vsak otrok obrisal, izrezal, pobarval in s flumastrom dorisal manjkajoče dele na svojem zajčku. Ko so bili vsi zajčki dokončani, so se pogovorili o pravih zbiranju belih krogov in lepljenja le teh na zajčke.
- Po uvodni motivaciji je sledila izdelava svojega zajčka, kjer so si ga otroci obrisali, izrezali in pobarvali kožušček na sivo barvo, nato pa naslednji dan narisali še dele zajčka.
- Z otroki so se dogovorili, kako bodo pobelili trebuščke zajčkom: če bodo v vrtec prišli peš, s kolesom, avtobusom ali vsaj del poti opraviti peš, kolesom, skirojem, avtobusom.
- Vsako jutro so se v jutranjem krogu spomnili na zajčke, se pogovorili o tem, na kakšen način so otroci prišli v vrtec ter pritrdili bele kroge na zajčke. Zadnji dan so si ogledali svoje zajčke ter ugotavljali kateri zajček je najbolj bel.
- Izvedli so še druge dejavnosti, kot so sprehodi po ulicah ob opazovanju prometa ter utrjevanjem pravilnega obnašanja v prometu, obiskali so jih tudi policaji, jim pokazali svoja

vozila in opremo ter povedali mnogo zanimivega; risali so različna vozila, ki jih srečamo v prometu; največ pa so se pogovarjali in ti pogovori so bili najbolj pestri ob lepljenju krogcev na zajčke.

- Spoznali so pesmico in gibalno igro o vlakcu.
- Izdelali so avtocesto in se igrali igro Beli zajček.
- Obiskali so jih mariborski prometni policisti in jim povedali, kako pomembno je biti viden v prometu, uporabljati odsevne jopiče in kako in kje lahko varno prečkamo cesto.
- Odpravili so se na pot okrog sveta »z vlakom«, ter na sprehod po okolici vrtca – uporabili so odsevne jopiče, da so bili vidni od daleč. Upoštevali so pravila lepega vedenja in varnega prečkanja ceste v spremstvu vzgojiteljic.
- Spoznali so različne ritmične igre, kjer so spoznavali načine mobilnosti, igrali gibalno igro-stop policist, katero so vsakodnevno želeli, da se jo igrajo. Tudi družabno igro 113-policija, katera je otroke spoznavala z različnimi pravili v cestnem prometu. Ogledali so si tudi videoposnetek, kateri jih je nagovoril o trajni mobilnosti in kateri je bil tudi izhodišče za nadaljnje dejavnosti.
- Izvedli so dejavnost moja pot v vrtec.
- Poslušali so pravljico Vesne Radovanovič: Rožnati avtobus. Pogovarjali so se o prometu, vožnji z avtobusom, trajnostni mobilnosti – več ljudi se pelje skupaj, ekološki ozaveščenosti – recikliranje ... Otroci so predlagali, da bi tudi sami imeli avtobus na vrtu in bi se v njem igrali, a ker to ni bilo mogoče izvesti, so si v igralnici sami ustvarili svoj avtobus in se igrali vožnjo z avtobusom. Nato so avtobus narisali.
- Prebrali so pravljico Mojiceje Podgoršek: Formula 1 in policaj Mataj. Otroci so se seznanili s prometnimi znaki, ki jih vsakodnevno srečujejo na poti v vrtec, ponovili so prometna pravila, varno hojo v prometu in si izdelali znake za detektivsko pustolovščino.
- Igra Detektiv: ko so se primerno obuli in oblekli ter si nadeli varnostne jopiče, so vzeli opozorilne znake, ki so jih pripravili dan prej in se odpravili na detektivsko pustolovščino. Znak z veselim obrazom in roza avtomobilom ter kljukico je pomenil, da je avto pravilno parkiran, znak z modrim prečrtanim avtomobilom in žalostnim obrazom je pomenil, da je avto narobe parkiran. Znake so dali voznikom za vetrobransko steklo in se ob pravilno in nepravilno parkiranem avtomobilu pogovarili. Opazovali so tudi prometne znake, pešce, kolesarje ... Otroci so si na koncu prislužili detektivsko medaljo.

• Pogovarjali so se o belih zajčkih, onesnaženosti in izpušnih plinih. Ogledali so si fotografije prevoznih sredstev, katera bi bila boljša za okolje in katera okolje onesnažujejo. V tem tednu so otroke obiskali gasilci in so spoznali še gasilce in gasilski avto. Na igrišču so se otroci vozili s skiroji, tricikli in poganjalčki in tako smo še bolj spodbujali prihod v vrtec kako drugače, kot le z avtomobilom. Ob koncu tedna so otroci z lutkami sami uprizorili krajšo verzijo zgodbe o belih zajčkih.

• Izvedli so aktivnost Pobarvaj avtobus/vlak. Večji poudarek so dali na javni prevoz, kjer so spodbujali uporabo le tega in poročanje otrok ali so se že vozili z vlakom, avtobusom, kako je bilo, kje so sedeli, ... Začeli so izdelovati svoj avtobus iz kartona kot drugo dodatno aktivnost. Otroci so podali veliko idej glede izvedbe, barve, oblike. Skupaj so skozi teden izdelovali avtobus, v katerem so se kasneje odpeljali prav vsi. V avtobus so lahko vstopili z avtobusno karto, katero so si otroci sami izdelali. V avtobus so povabili tudi druge otroke iz sosednjih igralnic. Tako so trajnostno mobilnost širili tudi med druge skupine.

ODZIVI OTROK

• Otroci so nagovarjali starše, da so jim omogočili, da so se pripeljali kdaj tudi s skirojem ali kolesom. Otroci so nagovorili starše, da so se peljali z avtobusom na popoldanske dejavnosti ali se z vlakom odpeljali na izlet.

• Otroci so bili navdušeni nad tem, da je njihov zajček postajal bel.

• Otroci so bili tako motivirani, da so starše vsakodnevno opominjali na trajnostni prihod v vrtec.

• Otroci so spodbujali starše, da parkirajo dalje od vrtca, da se ne pripeljejo na parkirišče pred vrtcem, ampak da gredo vsaj del poti peš.

• Otroci so ponosno čistili kožušček zajčku. Staršem so povedali, da je to dobro za naravo, rastline, živali, za nas, naša pljuča, zrak ...

• Ob beleženju je pri nekaterih otrocih bilo kar nekaj zadrege in utemeljevali so, zakaj niso prišli v vrtec na trajnostni način.

ODZIVI STARŠEV

• Starši so bili malo nejevoljni, ker se jim zjutraj mudilo.

• Starši so se trudili ustreči otrokom, da bi prišli v vrtec na trajnosten način.

• Starši so omogočili otrokom prevoz z vlakom in avtobusom tudi v popoldanskem času.

• Na željo otrok, so nekateri starši pripeljali otroka s kolesom ali pripešali ob otroku, ki se je peljal s kolesom ali poganjalčkom do vrtca.

ODZIVI VZGOJITELJEV

• Projekt je odličen.

• Pri projektu so bile morda ovire to, da vsi starši niso prinesli vprašalnikov nazaj, tako, da vseh odgovorov pač nismo dobili, da bi bil rezultat bolj realen.

• Verjamem, da se bodo dejavnosti in prihodi skozi čas spremenili, s tem mislim tudi izboljšali.

• Ideje za druge vrtce bi morda izpostavila, da se dejavnosti čimbolj dolgo izvajajo in nadgrajujejo, saj le to ima trajno vrednost in vrednoto pri otrocih in odraslih.

• Ob zaključku dvotedenskega izvajanja še naprej spodbujamo trajnostno mobilnost, saj se je izkazalo, da so se že sedaj rezultati vidno izboljšali.

Vrtec Jadvice Golež Maribor

Zapisala koordinatorica: Petra Viderman

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU JOŽICE FLANDER MARIBOR

V našem vrtcu se zavedamo, da je vpliv ljudi na okolje vedno večji, zato smo se v naši enoti pridružili projektu Trajnostna mobilnost v vrtcih in šolah, da tudi mi nekaj doprinesemo k skrbi za okolje.

V sam projekt je v enoti Vanček Šarh, vključenih 159 otrok, starih od 2 do 6 let. Namen projekta in izvedba, je bila staršem predstavljena že na prvem uvodnem roditeljskem sestanku. Strinjamo se, da je potrebno otrokom že v prvih letih otroštva, privzgojiti čut za skrb za naše okolje in jih ozaveščati o boljših alternativnih načinih premikanja in prometni vzgoji. V kaj se bomo pri izvedbi samega projekta poglobili, smo izvedeli preko anketnih vprašalnikov.

Mesec september, je bil čas, ko smo načrtovali z otroki samo izvedbo projekta in dejavnosti v sklopu le tega. Staršem smo razdelili anketne vprašalnike, ki so nam dali

vpogled na kaj se moramo osredotočiti. Strokovne delavke smo bile pozitivno presenečene nad načini prihajanja otrok v vrtec. Največji delež otrok namreč pride v vrtec peš, s kolesom ali skirojem, nekaj je tudi sovoznštva, najmanj otrok se pa v vrtec pripelje z avtomobilom. Poudarek smo v tem mesecu dale na teden mobilnosti v sklopu katerega smo se z otroki načrtovali aktivnosti.

V oktobru samo tako pričeli zares. Otrokom smo ponudili različne dejavnosti za spodbujanje trajnostnih načinov premikanja:

- Izdelava avtobusa iz škatel
- Izdelovali smo prevozna sredstva iz odpadne embalaže
- Obisk policistov in seznanitev z njihovim delom
- Naučili smo se pesem »AVTOBUS«
- Igra Beli zajček in spremljanje prihodov otrok

- Otroci so ustvarjali v različnih likovnih tehnikah svojo pot v vrtec
- Na sprehodih spoznavamo varne poti okrog vrtca, opazujemo promet in prevozna sredstva
- Spoznavali smo kako lahko pomagamo očistiti naš planet Zemljo > (ločevanje odpadkov, zmanjševanje le teh,...)

Sam projekt bomo uresničevali in nadgrajevali čez celotno šolsko leto. Želimo si, da bi se otroci zavedali, da lahko kljub temu da so še majhni lahko vseeno storijo veliko dobrega za naše okolje in svet okrog nas

Vrtec Jožice Flander Maribor
Koordinatorica: dipl. vzg. Katarina Kline

RAZVOJ TRAJNOSTNE MOBILNOSTI V NAŠEM VRTCU

V preteklosti se je razvoj mest v največji meri prilagajal prav prometu. Količina avtomobilov je hitro rasla, s tem pa se je povečevala tudi obremenitev v mestih. Prišel je čas, da se mesta, kraji in vasi pričnejo razvijati z roko v roki in upoštevajo skupne interese. Poskrbeti je potrebno za razvoj trajnostnega prometa in predvsem vplivati na spremembe obnašanja in navad ljudi, saj bomo le tako lahko poskrbeli za razvoj družbe v pravo smer.

Namen projekta je ozaveščati starše in otroke o koristih nemotoriziranih oblik premikanja in drugih alternativnih prevozov. Vsi prebivalci našega mesta, lahko pomembno vplivamo na zdrav način življenja ter na pozitiven in spoštljiv odnos do okolja.

Staršem smo strokovne delavke vrtca na prvem roditeljskem sestanku predstavile prednosti aktivnejše mobilnosti, kot sta na primer hoja in kolesarjenje v vrtec ali službo, kako lahko le ta pomembno vpliva na izboljšanje počutja in zdravja in je odličen način kako v natrpanem urniku najdemo čas za gibanje, za opazovanje okolja, skratka tudi za skupna druženja - pogovore.

Prav tako smo dodale, da imajo v predšolskem obdobju na aktiven življenjski slog otrok, na otrokovo mobilnost ter razvijanje zdravih navad, precejšen vpliv starši sami. Starše smo zato pozvale, da trajnostno delujejo tudi sami. Spodbudile smo jih, da izkoristijo prosti čas z otrokom in ga dodatno pripravijo kot aktivnega udeleženca v prometu.

S prometno vzgojo pričnemo že od rojstva otroka ter nadaljujemo do konca življenja. Otroci so se in se še bodo preko projekta trajnostne mobilnosti seznanjali, kateri so za okolje in zdravje prijaznejši načini. Namen je spodbujati zdrav način življenja ter krepiti pozitiven in spoštljiv odnos do okolja-narave.

Meseca septembra smo v okviru projekta Trajnostna mobilnost v našem vrtcu izvajali različne aktivnosti na temo prihoda v vrtec. Z Belim zajčkom je bil namen predvsem spremeniti potovalne navade otrok, zmanjšati motorizirani

promet v okolici vrtca in spodbuditi otroke in starše h gibanju. V projekt je vključenih 122 otrok, starih od dveh do šest let.

Nekaj dejavnosti s katerimi smo pričeli naš projekt:

- Knjižni kotiček smo obogatili s knjigami o prevoznih sredstvih.
- Spremljamo in beležimo kako otroci in starši prihajajo v vrtec.
- Igramo se gibalno igro »Avtobus«.
- Na sprehodih opazujemo prometne znake in predpise, ki veljajo predvsem za pešce in kolesarje.
- Se igramo poučno družabno igro »Prvi koraki v prometu«.
- Seznanili se z delom policije.

Trajnostna mobilnost je način življenja in prav je, da jo kot vrednoto predstavimo vsem otrokom in njihovim staršem, saj se naše navade oblikujejo že v najzgodnejšem otroštvu.

Vrtec Jožice Flander Maribor
Koordinatorica: dipl. vzg. Ida Verber

DA BI IMEL ZAJČEK SPET SNEŽNO BEL KOŽUŠČEK

V Vrtcu Studenci Maribor otroci enote Iztokova želijo živeti v čistem okolju, ki bo dobro za njih in vsa ostala bitja v naši okolici. Trem vrtčevskim skupinam otrok, so se pri dejavnostih pridružile tudi tri jaslične skupine.

Strokovne delavke so s pomočjo pravljice o malem belem zajčku otroke seznanile s problematiko. Pri večjih skupinah se je razvila zanimiva diskusija o nekaterih pojmihi, ki so jih zasledili v pravljici, pa jih morda niso poznali. Otroci so se znali vživeti v zajčka, znali so opisati kako se zajček počuti in poiskati vzroke za nastalo situacijo.

Mlajši so pridno zavihali rokave, svoje roke spremenili v avtomobile, jih namočili v sivo barvo in pobarvali bele kožuščke svojih zajčkov. Z vzgojiteljicami so se dogovorili, da se bodo v tednu mobilnosti trudili, da bodo kožuščki zajčkov spet beli. V jutranjih krogih so vsakodnevno preverjali načine prihoda v vrtec, lepili bele kroge na sive zajčke, primerjali zajčke, preštevali nalepljene kroge ter drug drugega spodbujali h kolesarjenju in hoji.

Nekatere skupine otrok so si ogledale tudi avtobusno postajo, se peljale z avtobusom in prepevale pesmi o avtobusu in kolesu.

Otroci so se strinjali, da se bodo potrudili čim pogosteje prihajati v vrtec na način, ki ne onesnažuje okolja.

Menimo, da je bil cilj igre, spodbuditi otroke in starše, da pridejo v vrtec bolj pogosto peš, s kolesom ali z javnim prevozom, dosežen. Želimo si, da bi učinek igre in ozaveščanja trajal še veliko sončnih dni, ki jih ne bo skrla siva megla izpušnih plinov.

Vrtec Studenci Maribor

Zapisala: Biljana Levstik v sodelovanju z vzgojiteljicami enote Iztokova

ZGODBA O BELIH ZAJČKIH

Spodbujanje in ozaveščanje v okviru trajne mobilnosti smo pričeli v tednu mobilnosti od 16.09.2019 do 27.09.2019. V projekt so se vključili tudi v prvem starostnem obdobju (1-3 leta). Zgodbo so prilagodili starosti primerno. Vzgojiteljice so v jasličnih oddelkih apelirale na starše in bile pri tem zelo uspešne.

Torej, da namesto avtomobilov uporabljamo javni potniški promet, kolesa oz. hodimo peš. Kajti s tem bomo pripomogli k čistejšemu zraku, zmanjšali bomo hrup, predvsem pa bomo sami pri tem bolj aktivni.

V skupini smo otrokom podale zgodbo O belih zajčkah s pomočjo lutk. Otroci so tako zgodbo lažje doživeli in razumeli. Na podlagi te zgodbe so naslednje dni otroci s pomočjo staršev lepili krogce na zajčke, da so jim očistili kožušček (tisti, ki so v vrtec hodili peš, s kolesom ali javnim prevozom). Na skupnem druženju smo se naučili pesem Didel, didel dajčka in Moj rdeči avto ter ju gibalno prikazali. V slikanicah smo iskali prevozna sredstva, jih poimenovali in tako spoznavali. V igralnici smo razvrščali avtomobile po velikosti ter barvi. Na sprehod smo se podali z bibo in vozičkom, vendar smo se med samo vožnjo ustavili ob robu gozda, kjer so se lahko sprehajali tudi otroci, ki se vozijo v vozičku (ne zmorejo še daljših razdalj).

Vsekakor se bomo trudile še v prihodnje, da bomo starše in otroke spodbujale k gibanju ter k druženju med hojo, kolesarjenjem, ali vožnjo z avtobusom.

V drugem starostnem obdobju (3-6 let) smo se projekta lotili sistematično. Cestni promet v svetu kot tudi v Sloveniji zelo narašča. S tem vse bolj onesnažujemo okolje, negativne posledice pa čutimo na svojem zdravju. Hoja, kolesarjenje in prevoz s sredstvi javnega potniškega prometa so zabavni in jih je treba spodbujati že od malih nog. Otroci, ki so samostojno mobilni, se bolje, hitreje in aktivneje učijo o svoji okolici.

Projekt Trajnostna mobilnost v vrtcih, smo vzgojiteljice predstavile staršem otrok na prvem roditeljskem sestanku. Sodelovanje staršev v projektu je ključnega pomena, saj je način prihoda otrok v vrtec v veliki meri odvisen od staršev. Starše smo seznanili z zgodbo "BELI ZAJČEK". Po prebrani oziroma pripovedovani zgodbi (slikani aplikaciji) je sledil razgovor o vsebini. Otroci so pokazali zanimanje in interes, da zajčku pomagajo očistiti siv kožušček. S pomočjo modela, je vsak otrok obrisal svojega zajčka, ga izrezal, mu s črnim flomastrom narisal oči, usta, smrček, brke ter ga pobarval. Prav tako so s pomočjo vzgojiteljic izrezali bele krogce, katere so otroci vsako jutro ob pogovoru, kako so prišli v vrtec, nalepili na svojega zajčka. Beli krogci so lahko nalepili samo tisti otroci, kateri so prišli v vrtec peš, s kolesom, skirojem, z javnim prevozom ali v kombinaciji vsega naštetega.

Opazili smo, da so otroci sami opominjali starše, naj prihajajo oz. odhajajo v vrtec oz. iz vrtca, peš ali s kolesom, saj jim je to veliko pomenilo. Veliko staršev je izrazilo pozitivno mnenje o sami aktivnosti ter jo pohvalili. V času

projekta smo spremembo na zmanjšano število avtomobilov pred vrtcem, opazile tudi vzgojiteljice.

Prvi korak k spreminjanju potovalnih navad in zmanjšanju mobilnosti v prometu smo uspešno izvedli. Tudi v prihodnje bomo spodbujali otroke in starše k prijaznemu in varnemu načinu prihoda v vrtec.

NAŠI ZAJČKI

Otrokom smo želele približati zgodbo, zato smo se odločile in naredile zgodbo s slikovno aplikacijo. Tako so otroci lažje razumeli bistvo zgodbe. Prav tako smo v ta projekt vključile vse vsebine po kurikulumu za vrtce. Tako, da so otroci s pomočjo slikovne aplikacije pripovedovali zgodbo. Naučili smo se pesem o prometu, ples o zajčku....

Otroci so v jutranjem krogu povedali s čim so prišli v vrtec, si vzeli beli krog in ga zalepili. Eni so bili uspešni bolj drugi manj. Vedno več otrok prihaja v vrtec s kolesom. Razlika je zelo očitna in veseli smo, da smo pristopili k projektu.

Vrtec Studenci Maribor, enota Radvanje

Zapisale vzgojiteljice: Sidonija Bratuša, Nina Pučko, Martina Rajh, Kristina Vračko, Renata Brlič ter Andreja Senekovič
Združila: koordinatorka projekta Sidonija Bratuša

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU PRI OSNOVNI ŠOLI BENEDIKT

V tem šolskem letu smo se odločili za sodelovanje v vseslovenskem projektu trajnostne mobilnosti in na to temo, čeprav v kratkem času, izvedli veliko aktivnosti. Izvedba igre Beli zajček je trajala 14 dni in sicer od 24. 9. 2019 do 4. 10. 2019. V projektu sodelujejo štirje oddelki drugega starostnega obdobja. Skupno 85 otrok.

Pri takšnih projektih so starši ključnega pomena, saj je način prihoda otrok v vrtec v celoti odvisen od njih. Pomembno je, da najprej motiviramo prav njih, kajti brez staršev nam projekt ne bi uspel. Pripravili smo načrt motivacije oziroma predstavitev projekta na roditeljskem sestanku. Starši so naše ideje za izpeljavo projekta z navdušenjem podprli hkrati pa so se pojavili dvomi glede časovne stiske, oddaljenosti, varnosti, ampak smo za vse imeli pripravljeno rešitev.

Pri tem nam je bil v veliko pomoč BELI ZAJČEK. Njegova zgodba nas je skupaj s starši spodbudila k razmišljanju o kulturi vedenja v prometu, zdravem načinu življenja ter odnosu do okolja. Otroci pa so se skupaj z BELIM ZAJČKOM seznanjali, kateri so za okolje in zdravje prijaznejši načini prevoza in zakaj prevozna sredstva onesnažujejo okolje.

Otrokom smo približali trajnostne, aktivne oblike prihoda v vrtec in jih spodbujali, da so v tem času v vrtec ali popoldan domov vsaj delček poti pešali, kolesarili,...pri starših pa smo želeli doseči pri tem podporo.

Ugotovili smo, da so starši zainteresirani za takšne oblike dela, ampak jim velikokrat zmanjka časa. Ne zavedajo pa se kako dragocen je tak čas, ki ga preživiš z otrokom, ko greš z njim peš do vrtca. Otroci se največ naučijo z vzgledom, zato bomo nadaljevali s spodbujanjem uporabe trajnostnega načina mobilnosti vseh, ki so otrokom vzgled. Uspešno smo izvedli veliko aktivnosti v posameznem oddelku, skupno pa bi izpostavili izvedbo KOLESARSKEGA

DNE V VRTCU, ki smo ga naslovili z znanim sloganom: VSI NA KOLO ZA ZDRAVO TELO! Skozi projekt smo ugotovili, da so otroci prihajali v vrtec tudi s kolesi in jim je to bilo zelo všeč, zato smo se odločili, da k temu spodbudimo še ostale otroke.

Da pa ne bi bilo to običajno kolesarjenje smo v vrtec povabili policista. Poučil nas je, kaj je potrebno za varno vožnjo s kolesi. Pogledal nam je opremo za kolesarjenje, dal navodila za varno vožnjo in nas opazoval pri spretnosti vožnje s kolesom. V ta namen smo imeli postavljen poligon s semaforjem na šolskem igrišču.

Pohvalil je otroke in njihovo vožnjo s kolesi. Po vožnji nam je policist razkazal še policijski avtomobil, nas pozdravil s sireno in se odpeljal. Bil je prijeten in uspešen kolesarski dan, ki ga bomo še večkrat ponovili.

OŠ Benedikt, enota vrtec Benedikt

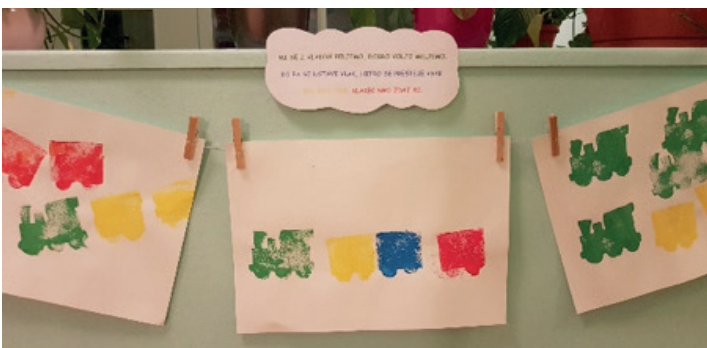
NOVICA ZA NOVIČNIK

V vrtcu Sonček v šolskem letu 2019/2020 vse skupine in tako 95 otrok sodeluje v projektu TRAJNOSTNA MOBILNOST. Igro Beli zajčke smo izvali v vseh skupinah od 16. 9. 2019 do 27.9.2019. Otroci in starši so jo zelo lepo sprejeli in v vrtec prihajali peš, z vozički, skiroji ali kolesom. Javnega prevoza ni uporabil nihče. Četudi so nekateri otroci pozabili na dogovor o prihodu v vrtec v začetku igre Beli zajček, pa so v naslednjih dneh tudi otroci prišli na trajnostni način. Zgodbo so poslušali z velikim veseljem, še bolj pa so bili navdušeni in srečni, ko so lahko na zajčke lepili bele kroge.

V skupini NAVIHANCEV, so otroci stari od 11 mesec do 2 let. Ob igri Beli zajček so izvedli še dejavnost in sicer ogled knjig o vozilih in igro s škatlami. LE TE SO se spremenile v vlak, ko so jih pobarvali z voščenkami in nanje narisali kolesa. Deklica iz našega vrtca ima doma hišnega ljubljence - zajčka. Za en dan ga je prinesla v vrtec, da so ga spoznali, ga nahranili in se z njim crkljali. Otroci so bili nad njim tako navdušeni, da so se z deklico dogovorili, da jim ga še kdaj pripelje na obisk. Otroci pa so se ob njem igrali tudi rajalno igro: Didl, didl dajčka, ter zelo uživali.

V skupini COFKI so otroci stari od 2 do 3 let. Izmed vseh prevoznih sredstev so posvetili največ pozornosti vlakom. V knjižnem kotičku so imeli na voljo slikanice in kartonke o vlakih (Velika knjiga o vlakih, Hrupni vlaki, Z vlakom naokrog, Vozila v mestu...). Igrali so se z leseno železnico in vozili vlake na okrog. Naučili so se izštevanko Mi se z vlakom peljemo, plesali na pesmico Či-či-či-či-či-či phu, glejte vlak je tu...ter v likovnem kotičku ustvarjali na temo vlakov. Otroci so pri tej dejavnosti neizmerno uživali.

V skupini MEHURČKOV so otroci stari od 2,5 do 3,5 let. Bele zajčke so potiskali z belo tempera barvo, če so prišli v vrtec na trajnostni način. Aktivnost so združili s plesom in se naučili ples Beli zajček avtorice Miše Zečević.

V skupini RAZISKOVALCI so otroci stari od 4 do 5 let. Belega zajčka so umazali tako, da so ga polepili s časopisnim papirjem. Veliko so se pogovarjali o varnosti v prometu, našem kraju, ulicah, hišah..., zato so nastale čudovite risbe našega kraja- Rogoze. V igralnici so imeli na razpolago naravni material za igro (veje, škatle, karton) in tako so med prosto igro nastajale ceste iz vej, zrasle so hiše iz škatel, stolpnice... Na koncu je nastala maketa našega kraja Rogoze, na kateri je seveda tudi naš vrtec.

V skupini USTVARJALCI so otroci stari od 5 do 6 let. Otroci so si sami izrezali kroge za lepjenje na Belega zajčka in le to skrbno čuvali. Ob prihodu v vrtec na trajnostni način so poleg krogov, ki so jih lepili na zajčke dobili tudi stampiljko na roko in jo sami odtisnili na plakat. Prav te stampiljke so bile velika spodbuda za vse otroke, ki v prvih dneh niso prišli v vrtec na trajnostni način. Dejavnost je bila krasno povezana tudi z matematiko, saj so se otroci učili vnašanja in odčitavanja podatkov iz tabele. Ko se je sama igra Beli zajčke zaključila so na željo otrok nadaljevali s stampiljkami. Veliko so se pogovarjali o prometu in izvedli kolesarski dan. V igralnici so se najprej dogovorili o poteku kolesarskega dne in pravilih, ki so se jih morali držati vsi, da je dejavnost potekala varno. Kolesarjenje je potekalo na parkirišču vrtca, ki je bilo ustrezno zavarovano. Večina otrok je bila zelo spretna pri rokovanju s kolesom in večina jih nima več pomožnih kolesc. Kolesarski dan bomo ponovili še v pomladnih mesecih in tako videli napredek otrok.

Projekt TRAJNOSTNA MOBILNOST nam je »zlezel pod kožo« in postal nov način življenja, kar pa so nam z veseljem potrdili tudi starši, saj nekateri otroci niso želeli pešačiti vse dokler jih nismo z igro spodbudili v vrtec.

Vrtca Sonček Rogoza

**Zapisala koordinatorka projekta Trajnostna mobilnost
vzgojiteljica Nikolina Lonec**

NOVIČNIK

Smo 10 oddelčni vrtec pri Osnovni šoli iz Miklavža na Dravskem polju. Strokovne delavke sodelujemo v številnih projektih, razpisanih natečajih in vedno znova z veseljem sprejemamo nove izzive. Zato ni naključje, da se nas je za projekt Beli zajček odločilo 16 strokovnih delavk, ki podajamo nova znanja, izkušnje in prijetne trenutke 165-letnemu otrokom. Verjamemo, da se lahko s sistematičnim in sodelovalnim delom ter učenjem, žanjejo veliki uspehi. Tako smo se lotili tudi tega projekta – s predstavitvijo koordinatorke, medsebojnimi pogovori, podajanjem mnenj, predlogov, iskanjem čim boljših in uspešnih načinov izvedbe... Vse smo si bile enotne, da so otroci v sodobnem času premalo gibalno dejavni. Večino svojega časa preživijo v sedečih aktivnostih. Tudi starši imajo praviloma vse manj časa. V okviru projekta smo se posvetili ozaveščanju staršev o pomenu – skrb za zdravje. Izvajali smo timsko delo, saj je sodelujoč in združevalen proces za reševanje problematike. Učili smo se komunicirati, deliti ideje, pohvaliti in spodbujati drug drugega ter sprejemati odločitve in odgovornosti. Dejavnosti smo povezali tudi z drugimi projekti in tako nadgrajevali svoja znanja in sledili skupnemu cilju – gibanje v čistem okolju, kar je pogoj za zdravo življenje na telesnem, duševnem in duhovnem področju.

Dejavnosti, ki smo jih izvajali:

- Srečanje s starši – predstavitev projekta.
- Delavnice z otroki (izdelovanje zajčkov in krogcev iz filca, map za spremljanje prihodov in preživetje oziroma organiziranost prostega časa).
- Pogovorne urice z otroki ob slikah in zapisih staršev.
- Uporaba motivacijskih sredstev
- Izvedba igre Beli zajček.
- Ura pravljič o prometni tematiki
- Izdelava stenskega panoja iz papirja – gozd in zajčja družina....po zgodbi.
- Didaktične, rajalne in socialne igre.
- Sprehodi po naselju, gozdu.
- Priprava razstave v garderobi.
- Pohvala otrok in staršev – ustna in pisna.
- Darilca za družine – zajčki in kresničke.
- Evalvacija dejavnosti vključno z opravljenimi anketami.
- Izdelava portfolio otroka – spremljanje mobilnosti.
- Ogled avtobusne postaje (večina otrok se je prvič peljala z avtobusom ali vlakom).

Vizija za naprej:

Zavedamo se, da smo na začetku poti in zato želimo še:

- Motivirati aktivno trajnostno mobilnost.
- Preživetje prostega časa družin na prostem – izlet z avtobusom, vlakom....
- Zmanjšati opravičenost »je najbolj enostavno ali nimamo časa«.
- Skrb za zdravje in dobro počutje oz. ekološka osveščenost.
- Zmanjšati jutranjo gnečo avtomobilov pred vrtcem in s tem posledično tudi nervozo, nestrpnost staršev...tudi do otrok.

Vključitev v projekt nam je resnično prinesla nekaj lepih trenutkov, drugačne poglede, novo znanje in miselnost ter srečnih, zadovoljnih in nasmejanih otrok.....načrtujemo že nove dejavnosti, ki bodo obogatile tudi druge projekte.

ZANIMIV PRIMER DOBRE PRAKSE OTROK SKUPINE STARIH OD 2-3 LET

Gibalna igra VESELO POTOVANJE

Tako, kot se morajo pri branju otroci najprej naučiti abecede, morajo razviti določene sposobnosti tudi pri gibalni igri. Nekateri otroci se pravila in spretnosti naučijo spontano, drugi to dosežejo z načrtnimi vajami in spodbudami. Takšne igre pomagajo graditi osnovno bazo spretnosti in hkrati razvijajo posameznikove zmožnosti in vzpostavljajo vzorce gibanja za celotno skupino. Pa vendar so uspešne in zabavne. Preko njih se učimo osnovnih motoričnih spretnosti, ki vodijo v kasnejše, kompleksnejše. Združujejo zabavo in učenje aktivnega reševanja problemov, sporazumevanja, sprejemanja odločitev in dinamike skupine. Nudijo možnost gledanja na zmage in poraze; vendar bolj kot merjenju uspeha, dajejo pomembnost odločitvam glede načina reševanja izzivov. Otroci lastne želje uskladijo in odkrijejo zadovoljstvo v skupinskem delu. Igre nudijo možnosti sodelovanja, so pa tako kot pri drugih igrah potrebna lastna navodila oziroma pravila. Ob zaključku je čas za zaključna vprašanja, ki razkrivajo izkušnje otrok ob aktivnem učenju oziroma pridobivanju znanja preko igre.

Potek igre je sledeč: poimenovanje, razlaga igre, ponovni zagon ter zaključek s kratko analizo. So pa te igre učinkovite in zabaven način tkanja vezi med otroki. Pomagajo pri medsebojnem spoznavanju in aktivnem učenju. Spodbujajo otroke, da vrstnikom prenašajo svoje znanje in izkušnje. Takšne izmenjave gradijo odnose med otroki in pripomorejo k boljšemu počutju v skupini ter lažjemu vključevanju v kasnejše aktivnosti ter igre učenja, saj igra predstavlja otrokovo notranjo potrebo, zato je uspešna dejavnost otrok takrat kadar je prepletena z igro. Pri vsem tem pa je pomembno, da je program čimbolj pester s poudarkom na naravnih oblikah gibanja. Igra je potekala v skupini otrok, starih dve do tri leta. V sklopu igre smo omogočili aktivnosti na vseh področjih dejavnosti. Odšli smo do avtobusne postaje, si organizirali izlet, pogovor s šoferjem, si ogledali video posnetke, se naučili pesmico in jo spremljali z malimi ritmičnimi instrumenti, spoznavali različna prevozna sredstva in jih izdelovali iz odpadnega materiala, prebrali pravljico, si ogledali lutkovno predstavo, izmislili zgodbo....

Cilj igre:

- razvijati občutek za prostor in čas ter motorične sposobnosti,
- navajati otroke na sledenje navodilom in delu v skupini – spodbujati sodelovalno učenje,
- razvijati taktično razmišljanje.

Pred začetkom preverimo ali otroci razumejo, kako se igramo. Otrokom razložimo, da vsak pride na vrsto in razložimo varnostna pravila – brez prerivanja. Predhodno se naučimo pesmico, ki jo kasneje spremljamo z gibalnimi vzorci /kreativnost otrok in vzgojitelja/. Peljemo se, peljemo se, gor in dol, gor in dol, od leve proti desni poj z menoj, od leve proti desni poj z menoj.

POTEK IGRE - Dogovorimo se:

- S katerim prevoznim sredstvom se bomo vozili (avtobus, vlak, letalo, kolo...).
- Kako bomo uprizorili prevozno sredstvo (škafle, obroči, stolčki, igrala na igrišču, blazine....lahko tudi priložnostno v gozdu, brez sredstev).
- Določimo voznika, pilota, strojevodja,...
- Določimo smer in cilj kam potujemo ter vmesne postaje....
- Vstop in izstop potnikov, nakup vozovnic; uporaba vljudnostnih izrazov (dober dan, hvala, nasvidenje...).
- Gibljemo se oziroma potujemo ob petju pesmice. Igro lahko popestrimo tudi z izvedbo nalog na postajah, uporabimo prometne znake, ovire (mostovi, nadvozi, podvozi) na cesti, v zraku, tirih...
- Namesto besed lahko uporabimo slikovni material, glasbeno signalizacijo (na primer odhod vlaka, letala na letališču).
- Možno je veliko kreativnosti in domišljije.

Igro tudi analiziramo:

- Vam je bilo všeč, kaj bi lahko spremenili, da bi bilo še zanimivejše?
- Kaj nas je igra naučila?
- Ali je bila naloga težka?

Skratka pomembno je, da v igri uživamo saj je igra otrokova pravica in hkrati dolžnost igranja za znanje. Želimo vam veliko sanjskih potovanj in prijetna skupna ustvarjanja.

OŠ Miklavž na Dravskem Polju, enota vrtec Vrtljak Bibe z vzgojateljico Violeto Kirbiš

TRAJNOSTNA MOBILNOST - NOVIČKA

V enoti vrtca Ciciban smo v sklopu projekta »Trajnostna mobilnost« v mesecu septembru - v Evropskem tednu mobilnosti izvajali igro »Beli zajček«. Cilj trajnostne mobilnosti je zadovoljiti potrebe vseh ljudi po mobilnosti in obenem zmanjšati osebni motorni promet in ker med trajnostne prometne načine (ob javnem potniškem prometu in kolesarjenju) prištevamo tudi hojo, smo strokovne delavke že na prvih roditeljskih sestankih predstavile staršem namen in cilj sodelovanja v projektu. Ker pa se zavedamo, da se staršem predvsem zjutraj mudi v službo, smo jih spodbujale, da avtomobile parkirajo vsaj 200m pred vrtcem in del poti do vrtca skupaj z otrokom prehodijo peš.

Tako smo v tednu od 16.-20.9.2019 beležili način prihodov in odhodov otrok v vrtec, tako, da smo se vsak dan v jutranjem krogu z otroki pogovorili na kakšen način so prišli v vrtec. Če so prišli peš, s kolesom, poganjalcem,... so si na svojega zajčka nalepili bel krogec in tako aktivno sodelovali pri čiščenju zajčka. Ob zgodbi Beli zajček pa smo čas namenili tudi onesnaženju okolja, skrbi za okolje, kaj lahko spremenimo in kako lahko pomagamo naši naravi. Otrokom je bila tema zanimiva, nekaterim bližja, drugim pa nekoliko tuja - nova, neznana.

Izvajali smo še naslednje aktivnosti:

- knjižne kotičke v igralnicah smo obogatili s knjigami in slikanicami o prevoznih sredstvih,
- se igrali poučno družabno igro "Prvi koraki v prometu"
- otroci so spoznavali prometne znake in prometne predpise,
- na ploščadi vrtca pripravili poligon za vožnjo s skiroji in poganjalci,

- si ogledali prometni režim in varne poti v okolici vrtca, ter izdelali plakat o prometnem režimu v okolici vrtca,
- spoznavali različna prevozna sredstva in jih razvrščali glede na število koles in tudi vrste prometa (cestni, zračni, vodni,...),
- opazovali promet na sprehodih po kraju,
- se odpravili na izlet na športno letališče v Skokah.

Ob zaključku spremljanja prihodov in odhodov v vrtec smo ugotovili, da so starši projekt dobro sprejeli in podprli, saj so v vrtec prihajali, še pogosteje pa odhajali peš, s kolesi in poganjalci, žal pa imeli tudi primer, ko je deklica starše ves teden opozarjala, da bi v vrtec prišli peš vendar je niso upoštevali. Strokovne delavke smo mnenja, da je tema pomembna in potrebna, predvsem za naše otroke. In prav zato jo je potrebno še pogosteje obravnavati in ponujati otrokom, da jim bo vedno bližja, zanimivejša, da bodo začutili in spoznali pomen čistega okolja. Saj bomo le na takšen način privzgojili otrokom in mogoče tudi staršem pomen in vpliv čistega okolja, narave, Zemlje na ljudi.

OŠ Miklavž na Dravskem Polju, enota vrtec Ciciban

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU RUŠE

UVOD

Sodelovanje med vrtcem in starši je pomemben vidik predšolske vzgoje kajti ravno to sodelovanje prispeva k ustreznemu dopolnjevanju družinske in vrtčevske vzgoje. Starši imajo tako pravico sodelovati pri načrtovanju in izvajanju aktivnosti vzgojnega dela v dogovoru z vzgojiteljji, pri čemer morajo upoštevati strokovno avtonomnost vrtca. Vzgoja otroka v vrtcu pa mora graditi na otrokovih zmožnostih, ter ga tako voditi k pridobivanju novih doživetij, izkušenj, spoznanj.

Trajnostna mobilnost je široko področje in združuje več različnih znanj. Omogoča nam premikanje na trajnosten način, kar vključuje hojo, kolesarjenje, uporabo javnega potniškega prometa, zmanjševanje okoljskih obremenitev ter hkrati spodbujanje gibanja otrok in njihovega zdravja. In vse to nas pripelje do spoznanja, kako pomembno je sodelovanje med vrtcem in starši. Starši so tisti, ki zjutraj pripeljejo otroka v vrtec in ga popoldan odpeljejo. Tako moramo najprej ozavešiti starše ter vplivati na otroke kako bi pomagali k zmanjševanju motoriziranega prometa v okolici vrtca, ter o pomenu hoje in kolesarjenja v vsakdanjem življenju.

POTEK DEJAVNOSTI

Na 1. roditeljskem sestanku vrtca smo staršem predstavili projekt TRAJNOSTNA MOBILNOST. V večini skupin je bil projekt dobro sprejet, sama ideja projekta je bila staršem všeč, tako so se tudi z veseljem odločali, da bodo v projektu sodelovali in tako pomagali k boljši urejenosti prometa v okolici vrtca, k bolj čistemu zraku, zmanjševanju hrupa ter seveda k spodbujanju gibanja otrok. Ko otrok hodi peš, bolje spozna okolico vrtca, spozna promet, kako priti od doma do vrtca, kje mora paziti, kje hoditi, prečkati cesto, nauči se poslušati in spoznavati dražljaje iz okolja kot so zvok, vonj, vremenske spremembe kot so veter, dež, sneg...

Samo v dveh skupinah so imeli starše pripombe in pomisleke glede projekta. En starš je celo oznanil projekt oz. igro kot diskriminacijo, ker se ni strinjal z pogoji kako otroka pripeljati v vrtec. Na to temo se je razvila kar močna debata, nekateri starši so mu pritrdili in prikimavali, češ, da zjutraj nimajo časa, ker imajo še polno drugih obveznosti, da so predaleč od vrtca, da povezav z javnim prevozom ni....Spet drugi pa, da se jim ne splača voziti z avtomobilom, ker so preblizu vrtca in itak nimajo tam kje parkirati, ker otroci radi gredo peš in se med potjo pogovarjajo. Nekateri so tudi dodali, da se velikokrat pripeljejo s kolesi ali z skiroji...in da je ta način otrokom najbolj všeč. Debata se je zaključila z različnimi mnenji, vendar so vsi prišli do zaključka, da v projektu bodo sodelovali vsak po svojih najboljših močeh.

Na roditeljskem sestanku smo staršem še prebrali zgodnico o belem zajčku, razdelili zloženke za starše

ter anketne vprašalnike na katere je večina staršev tudi odgovorila. Drugi starši, kateri niso bili prisotni na sestanku, so anketne vprašalnike dobili ob prihodu otrok v vrtec. Na ankete so lahko odgovorili doma ali pa za kratek čas posedeli v igralnici in ob razlagi projekta reševali anketo. Samo nekaj staršev ni vrnilo anketnih vprašalnikov.

Z izvedbo igre BELI ZAJČEK smo pričeli z 23.9.2019. Zaključili pa smo ga 4.10.2019. Pred samo izvedbo smo na oglasne deske obesili OBVESTILO STARŠEM, o pričetku in koncu poteka igre. V skupinah pa so se otroci že pred samim potekom igre seznanili z zgodnico o Belem zajčku, jo pripovedovali, obnavljali sodelovali v pogovoru in komentirali zgodnico. V starejših skupinah so otroci sami obrisovali šablono jo izrezali in likovno opremili. Dodajali so brčice, nos, usta, zobke, trebušček. V mlajših skupinah so jim pomagale vzgojiteljice, otroci pa so jih barvali z tempera barvami...

V najstarejši skupini otrok pa so po vsebini zgodnice najprej izdelali gozd in vasico s hišami in cestami. Sivi zajčki, ki so živeli najprej v vasi so bili sive barve, vendar so z vsakim dnem med potekom igre, postajali bolj beli in se pomikali proti gozdu, kjer je bil zrak bolj čist. Ob začetku izvedbe je bilo v gozdu manj zajčkov z belimi krogci, na zaključku pa so bili v gozdu že vsi zajčki celotne skupine.

V jutranjem krogu so otroci vsak dan pripovedovali, kako so prihajali v vrtec, kako je bilo na poti v vrtec, po kateri poti so prišli, kje so parkirali avto, kaj vse so videli, zakaj hodijo peš, kako lahko sami vplivajo na okolje, da je bolj čisto. Pri tem so pridno lepili bele krogce na zajčka. V starejših skupinah so se otroci opazovali med seboj, kako hodijo v vrtec, dobro poslušali kdo je prišel peš, s kolesom ali z avtomobilom, opazovali in šteli koliko belih krogcev ima kdo na zajčku. Vse to so prerisovali, prepisovali v tabele, šteli, preračunavali opazovali stolpce, kdo je višji in kdo nižji....

V skupinah so in še bodo otroci veliko prepevali in se učili pesmice o prometu, o zajčku, se igrali rajalne igre, pripravljali lutkovne predstave, si izmišljali razna besedila, pesmi, uganke, pripravljali slikopise, izdelovali prometna vozila...

Starši so se tekom igre držali dogovora, sodelovali po svojih najboljših močeh, veliko pa so k temu pripomogli prav otroci, ki so jih spodbujali, prav tako pa jim je na roko šlo toplo, sončno vreme. Otroci in starši, ki prihajajo v vrtec iz bolj oddaljenih krajev, so puščali avtomobile na parkiriščih, ki so od vrtca oddaljene vsaj 200 m. Vsi ostali so prihajali večinoma peš ali z skirojem. Nekaj jih je prihajalo s kolesi, zelo malo pa z javnim prevozom.

Komentarji otrok:

- »Peš je bilo fajn hoditi«.
- »Prej smo šli od doma«.
- »Jaz hodim vedno peš v vrtec. (Mama se vozi z vlakom)«.
- »Z atijem pridem peš, ati pa se potem pelje v službo s kolesom«.

Na vprašanje, kaj smo naredili, ko smo hodili peš:

- »Peš smo šli, da je bil zajček bek«. (mlajši otroci).
- »Da ne bo umazan od dima. Da bo zrak čist«. (starejši otroci).

PROJEKT: TRAJNOSTNA MOBILNOST

Otroci so v jutranjem krogu prisluhnili pripovedovanju lutke Lili, ki jim je na zanimiv način opisala svojo pot v vrtec. Doživeta izpoved lutke je pritegnila otroke, ki so nato tudi sami želeli ubesediti svoje potovanje in dogodivščine na poti do vrtca. Otroci so pripovedovali na kakšen način prihajajo v vrtec, kaj vse je opaziti na tej poti, kaj najbolj pritegne njihovo pozornost, ali so na poti doživeli kaj prijetnega, zanimivega ipd.

Pripovedovali so tudi o manj prijetnih izkušnjah npr. kako so se ustrašili ob nenadnem zaviranju, kadar so cesto prečkale živali. Izpovedi otrok so bile zelo različne in zanimive. Prav takšne, so nastale tudi risbe otrok, ki so nato ustvarjali na temo: Moja pot v vrtec. Ob ogledu risb smo ugotovili, da se največ otrok pripelje v vrtec z avtomobilom, le nekaj jih občasno pride peš in nekaj z avtobusom. Izdelki otrok so bili zelo raznoliki in so pričali o tem, da so otroci pozorni na zelo zanimive podrobnosti in so dobri opazovalci.

ZAKLJUČEK

Po izvedbi igre smo čez nekaj dni ponovno prebrali zgodbo BELI ZAJČEK, se ob njej pogovarjali, opazovali, kaj vse smo v tem času ustvarjali, kaj vse smo spoznali in do kakšnih ugotovitev smo prišli. Ugotovitve otrok smo še enkrat dokumentirali. Ko smo opazovali fotografije, risbe otrok, razne zapiske, so se otroci pogovarjali, kaj smo delali, kaj vse smo odkrili, novega spoznali, kje vse smo bili, kaj vse smo videli. Predvsem pa so bili navdušeni, da so lahko velikokrat prišli peš ali z kolesom v vrtec.

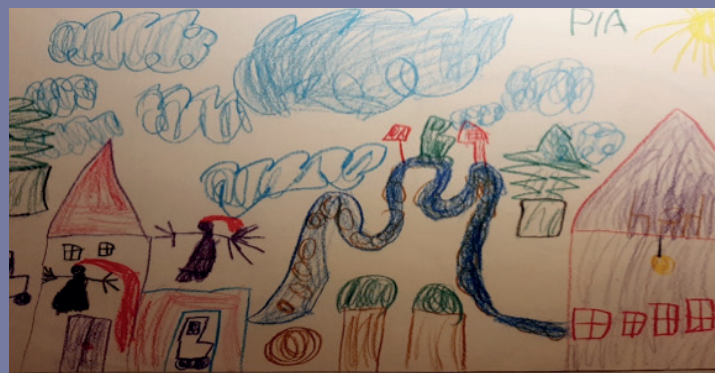
Ugotovitve, spoznanja otrok po poteku igre:

- »Toplo je bilo pa smo prišli vedno peš.«
- »Avto smo pustili na parkrišču...tam pri pošti....potem smo pa šli peš.«
- »Najboljše je bilo, da sem lahko prišel s kolesom... Pokazal sem novo čelado.«
- »Jaz pa danes nisem prišel peš.«
- »Mamica me je spet pripeljala v avtomobilom....«
- »Spet bi rad prišel v vrtec z skirojem....«

Po zaključku igre smo otrokom še razdelili odsevna telesa, ki so se jih zelo razveselili in si jih zavezovali na roke.

OŠ Janka Glažarja vrtec Ruše

Koordinatorica: Simona Krnaer

Vrtec Podlehnik

Tema: Moja pot v vrtec

Datum: 3.10.2019

Skupina: Lunice

Starost: 5-6 let

Koordinatorica: Tamara Lah

BELI ZAJČEK SE RAD POTEPA S PRIJATELJI

Vzgojiteljice so projekt Trajnostna mobilnost staršem predstavile na prvem roditeljskem sestanku oddelka, ki je bil v mesecu septembru. Predstavile so zgodbo Beli zajček in jim razdelile ankete. Vtisi s strani staršev so bili pozitivni, projekt so z odobravanjem podprli. Izpolnili so vprašalnike in jih vrnili vzgojiteljicam. Igro o Belih zajčkih so izvedle v mesecu septembru in v prvi polovici oktobra. V projektu je sodelovalo 80 otrok, starih od tri do šest let.

Zgodbo Beli zajček so vzgojiteljice večkrat prebrale in v pripoved vključile tudi lutko. S tem so zgodbo še bolj približale otrokom. Zgodba in lik zajčka jih je zelo pritegnil. Vsak otrok je pobarval svojega zajčka. Že prvi dan projekta so nalepili krogce vsi tisti, ki so prišli v vrtec peš, s kolesom ali skirojem. Zajčkov kožušček so belili tudi tisti, ki so prišli peš s parkirišča, kjer so starši pustili avtomobil. Otroci so krogce lepili na zajčka v jutranjem krogu, ko je vsak otrok povedal, kako je tisti dan prišel v vrtec. Ob tem so se pogovarjali o pomembnosti varovanja okolja in kako lahko vsak prispeva k temu, da bo zajčkov kožušček spet postal bel.

Velikokrat bi se morali zamisliti nad tem, da lahko veliko spremenimo, če delamo majhne spremembe. Majhne pozitivne spremembe je smiselno učiti otroke že v vrtcu. Pri projektu Trajnostna mobilnost je bila vzgojiteljicam všeč ideja, da skupaj ozavešimo naše razmišljanje o tem, da ni potrebno vseh naših poti vedno narediti z avtom.

Poleg dejavnosti „Obarvajmo zajčkov kožušček“ so potekale tudi ostale: Otroci so spoznavali način varovanja narave in katera prevozna sredstva so prijazna do okolja. Poslušali so zgodbi Rožnati avtobus, po kateri so otroci izdelali čisto svoj rožnati avtobus. V njem so se igrali igro vlog in ga 'vozili'.

Obiskali so železniško postajo, kjer jih je sprejel prometnik in predstavil železniški promet ter njegovo pomembnost pri varovanju okolja. Prometnik jim je pokazal svojo pisarno, kjer so otroci lahko pritiskali na svetleče se gumbе in opazovali kje se nahajajo vlaki. V drugi enoti pa so projekt popestrili: Obisk avtobusne postaje in izdelava večjega avtobusa iz kartona za igro, plakat: S čim bi se rad/a pripeljal/a v vrtec (rolarji, skiro, kolo, avtobus, vlak), barvanje avtobusa (delovni list s spletne strani), razrezanka avtobus, gradnja avtobusa iz konstrukcijskih kock. Izdelali so vlak (vsak otrok si je izdelal svoj vagon iz odpadne embalaže, katere so sestavili v vlak)

Zanimivo je, da je nekaj otrok prihajalo v vrtec peš ali s poganjalci tudi po zaključenem projektu, saj jim je bil tak prihod v vrtec veliko bolj zanimiv. Otroci so dojeli pomen zgodbi. Veseli nas tudi dejstvo, da je projekt za seboj potegnil tudi vključenost starih staršev oziroma drugih članov družine.

Vrtec Otona Zupančiča Slovenska Bistrica

V NOVO ŠOLSKO LETO ZAKORAKALI Z NOVIM PROJEKTOM»TRAJNOSTNA MOBILNOST«

Tudi v Vrtcu Kidričevo smo pridno zakorakali v novo šolsko leto ter se že na začetku lotili projektov, ki smo si jih zastavili. Letos smo se vključili v nov projekt, poimenovan »Trajnostna mobilnost«, ki ga iz sredstev Sklada za podnebne spremembe financira Ministrstvo za okolje in prostor/infrastrukturo.

Kljub temu, da je Slovenija v zadnjih letih napravila opazen napredek k povečanju energetske učinkovitosti na številnih področjih, je na področju mobilnosti zaradi zelo netrajnostnih mobilnostnih navad na repu držav Evropske Unije. Z aktivnim sodelovanjem v projektu bomo prispevali k spreminjanju potovalnih navad vrtčevskih otrok in njihovih bližnjih ter posledično k zmanjševanju motornega prometa v okolici vrtca. Na ta način želimo prispevati k zmanjšanju okoljskih obremenitev, k spodbujanju gibanja otrok in s tem h krepitvi njihovega zdravja.

Projekt smo na roditeljskih sestankih predstavili staršem ter jih prosili za sodelovanje. En teden pred izvedbo prve

dejavnosti smo jim razdelili ankete, kjer so starši povedali, kako pripeljejo otroke v vrtec. Pričakovano je velika večina zapisala, da otroke predvsem zaradi obveznosti ostalih družinskih članov ali oddaljenosti od vrtca pripeljejo v vrtec z avtomobilom. Predstavili smo jim igro »Beli zajček« in jih povabili k sodelovanju, da skupaj naredimo nekaj dobrega za okolje. Tako smo se dogovorili, da bomo v Evropskem tednu mobilnosti, od 16. do 22. septembra 2019 imeli »Teden brez avtomobila« in bomo v vrtec prihajali na čim bolj trajnosten način (peš, s kolesom, skirojem, poganjalci...). Ob tem smo si po branju zgodbe z otroki izdelali zajčke, ki smo jih prebarvali v sivo, saj je zajčkov kožušček umazan zaradi izpušnih plinov avtomobilov, s katerimi se vsak dan vozimo v vrtec. Zajčkom smo tako poskušali pomagati, da bodo njihovi kožuščki spet beli.

Vsako jutro smo se pogovorili o tem, kako smo prišli v vrtec. Tisti, ki ni prišel z avtomobilom, je lahko na svojega zajčka

prilepil beli krogec in tako so naši zajčki postajali vsak dan bolj beli in čisti. V vrtec smo cel teden pridno prihajali peš, s kolesom, skirojem, poganjalci ... Tisti, ki pa so od daleč, so parkirali nekje drugje in so prehodili vsaj 200 metrov do vrtca. Prav lepo je bilo videti, kako so otroci in starši množično hodili peš. Vsi smo se res zavzeli za to, da postanejo naši zajčki čim bolj beli.

V četrtek, 19. septembra 2019 pa smo se priključili projektu množični tek otrok in se odpravili v športni park Aluminij. Pospremil nas je tudi naš sivi zajček, ki si želi postati bel.

Poučili smo ga o tem, kaj moramo narediti, da bo postal bel. V zahvalo nas je na skiroju pospremil, nato pa nam po končanem teku za nagrado in pridno sodelovanje v projektu vsem razdelil kresničke, s katerimi bomo bolj vidni na cesti.

Zadnji dan smo skupaj pogledali rezultate in se pogovorili o prometu. Sklenili smo, da bomo še naprej poskušali skrbeti za čisto okolje in bomo čim večkrat v vrtec prihajali peš.

OŠ Kidričevo PE - Vrtec Kidričevo
Zapisala koordinatorka Suzana Žnider

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST

Od 16. 9. 2019 do 27. 9. 2019, smo v vrtcu začeli z izvajanjem in spremljanjem potovalnih navad in igro Beli zajček. V projektu je sodelovalo 102 otrok vrtca. Poleg spremljanja potovalnih navad pa smo izvajali še veliko drugih dejavnosti povezanih s trajnostno mobilnostjo. V dejavnostih smo uživali, otroci so veliko sodelovali, ustvarjali, opazovali, pripovedovali. Skupaj smo prišli do kar nekaj ugotovitev, ki jih prej nismo opazili. Veseli smo, da smo se vključili v projekt in ko bomo spomladi dejavnosti ponovili, jih bomo na podoben način in še dopolnili. Staršem je bilo všeč, da smo izvedli tako dejavnost, da so zjutraj peš ali s kolesom z otrokom prišli v vrtec. Priznali so, da jim je včasih bilo zjutraj težko, saj so morali v službo, ampak so si vseeno vzeli toliko časa, da so prišli peš z otrokom v šolo in potem odhiteli v službo.

V petek, 27. 9. 2019, smo se popoldan po zaključku akcije dobili pred vrtcem otroci, starši in zaposleni. Skupaj smo se peš odpravili po bližnji okolici vrtca in ob druženju preživeli lepo popoldne. Nekaj novičk iz skupin:

SKUPINA PIKAPOLONICE:

Otroci so najprej spoznali zgodbo o belih zajčkih. Tako smo otroke motivirali, da bi v vrtec prihajali peš, s kolesom ali avtobusom. Otrokom je bila zgodbica zelo všeč in jih je dodatno motivirala, da so skrbeli za svojega zajčka, ki je dan za dnem postajal vse bolj bel.

Vsakodnevno, 14 dni, smo se pogovarjali o tem kako so prišli v vrtec. Pojavili so se odgovori: z avtomobilom, peš, s kolesom en otrok pa je prišel enkrat z avtobusom. Na ta način smo ugotovili ali je otrok tisti dan pomagal pri čiščenju svojega

zajčka in ga je iz sivega spreminjal v belega ali ne. Naš cilj je bil, da ima vsak otrok čim več belih krogov. Otroci so se zelo trudili in bili zelo veseli, ko je njihov zajček postajal vse bolj bel.

SKUPINA ŽABICE - AVTOBUS

Po zajtrku smo se, otroci in vzgojiteljici iz skupine žabic, oblekli in obuli ter se odpravili do avtobusne postaje. Avtobusno postajo imamo v neposredni bližini našega vrtca. Večina otrok iz naše skupine se še ni peljala z avtobusom. Najprej smo si ogledali avtobusno postajo, vozni red, se pogovorili o avtobusih in ugotovili, da bo en vsak čas pripeljal na avtobusno postajo. Odločili smo se, da sedemo na klopi in ga počakamo. Otroci so bili zelo vznemirjeni. Spraševali so: »Kdaj bo prišel? Je velik? Se bomo z njim peljali? Kakšne barve je? Kdo ga vozi?« Na vsa vprašanja sem potrpežljivo odgovarjala. In končno je avtobus pripeljal. Najprej smo si ga ogledali od zunaj. Velika kolesa, velika vrata, polno oken in seveda šofer. Šoferja smo prosili, če si lahko avtobus ogledamo tudi znotraj. Za vožnjo z njim smo še premajhni. Šofer je bil zelo prijazen in ker ni imel drugih potnikov, imel pa je še nekaj časa, nam

je z veseljem ustregel. Z otroki smo vstopili na avtobus pri velikih prednjih vratih. Sprehodili smo se po avtobusu, si ga podrobno ogledali, opazili velike sedeže in izstopili pri zadnjih vratih. Šoferju avtobusa smo se zahvalili in se poslovili. Obljubil nam je, da nas bo peljal do šole, ko bomo malo večji, morda že spomladi. Otroci so se tega razveselili. Pa ne vsi. Nekateri otroci niso želeli na avtobus. Bomo videli kaj bo spomladi, ko zrastejo. Vrnili smo se v vrtec. Tam smo obnovili, kaj vse smo videli. Z otroki smo si naredili svoj avtobus kar iz stolčkov v igralnici. Vsi so se preizkusili v vlogi šoferja in potnikov. Ko sem jih vprašala, kam se peljemo, je bil jasen odgovor: »Na morje.«

Otroci so neposredno videli in spoznali avtobus, šoferja, avtobusno postajo. Za naše otroke, ki še niso dopolnili treh let, je bilo to zanimivo doživetje, slišali so veliko novih besed in informacij. Predvsem pa so spoznali, da je avtobus prevozno sredstvo, ki omogoča prevoz iz ene na drugo lokacijo, prav tako kot avtomobil, s tem, da lahko pelje več potnikov hkrati.

SKUPINA MUCE

Ob glasbeni pesmi Avto smo razgibali telo in se pogovorili, kako smo prišli v vrtec. Dejavnost smo nadaljevali tako, da je vsak otrok naredil lepljenko avta na cesto, ki smo jo razstavili v igralnici. Pripravili smo prometni kotic, tako da smo sestavili ceste in pripravili avtomobile. Na sprednje podvozje avta smo privezali vrstico in jo privezali na tulec, otroci so z vrtenjem ali navijanjem vrvice na tulec razvijali fino motoriko in se igrali z avtomobili (vleka avta, dviganje -spuščanje avta). Vsak otrok si je naredil lutko na tulcu - beli zajček, se igral z lutko in se naučil pesmico, U. Justin: Zajček.

SKUPINA METULJI - IZDELAJMO SVOJ VLAK

Z otroki smo se pogovarjali o različnih prevoznih sredstvih. Dogovorili smo se, da bomo izdelali javno prevozno sredstvo, ki je namenjeno prevozu večim osebam hkrati, saj na ta način prispevamo k zmanjševanju negativnih vplivov prometa na okolje, zdravje. Izbrali smo vlak.

Delo je potekalo v treh delih. Prvi dan je vsak otrok dobil rolco toaletnega papirja, ki jo je pobarval s poljubno tempera barvo. Rolice so predstavljale lokomotivo ali vagone. Nato smo počakali do naslednjega dne, da se je barva posušila ter nato nadaljevali z drugim delom, kjer so otroci dodali okna, kolesa ter vagone med seboj povezali. Vzgojiteljici sva, v naprej, na rolicah naredili luknjice skozi katere so otroci napeljevali volno. Izdelali smo tri vlake. Na papir so otroci narisali tudi železniške tire. Otroci so pri dejavnostih z veseljem sodelovali. Najbolj pa so se veselili tretjega dne, ko so se lahko preizkusili v vlogi strojevodje in so vlake lahko vozili ter se z njimi igrali.

SKUPINA JEŽKI

- Ugibali smo uganke o prometu, brali zgodbe, deklamacije in peli pesmice
- Se seznanili z vrstami prometa, izdelovali prometna sredstva, razvrščali, izdelovali plakat in likovno poustvarjali na temo promet.
- Se sprehajali po bližnji okolici vrtca, spoznavali prometne znake, opazovali prometna sredstva, se navajali na pravilno hojo po pločniku in pravilno prečkali cesto.

OŠ Majšperk, enota vrtec Majšperk
Koordinatorica Barbara Vedlin

NOVICA ZA NOVIČNIK »TRAJNOSTNA MOBILNOST«

V okviru projekta Trajnostna mobilnost, sta v vrtcu Ivanjovci sodelovali dve skupini, ki sta prijavljeni v projekt. Kombinirana skupina otrok starih od dve do štiri leta ter heterogena skupina otrok starih štiri do pet let. Aktivnost smo izvajali v mesecu septembru in sicer od 16. 9. do 27. 9. 2019. Prav tako pa bomo aktivnost izpeljali v mesecu aprilu oz. maju 2020. Sodelovala pa je tudi najmlajša skupina otrok starih od ena do dve leti, po svojih najboljših zmožnostih. Starši so bili seznanjeni s projektom na roditeljskem sestanku, kjer sem jim predstavila cilje in dejavnosti projekta.

Kot koordinatorica, sem sodelovala v skupini Raziskovalci (4 do 5 let). Otroci in zaposlene že vrsto let sodelujemo z osnovno šolo, tako, da smo vsako leto v Tednu mobilnosti izvajali aktivnost – otroci so skupaj s starši prihajali del poti v vrtec peš, s kolesom, pogajalcem, letos pa je bilo zanimivo tudi to, da je en otrok v vrtec prijezdil s konjem.

ZGODBA O BELEM ZAJČKU

V skupini smo najprej začeli z zgodbo. Da so otroci zgodbo čim bolje dojemali, sem jim jo predstavila preko projektorja. Po zgodbi smo se lotili izdelovanja zajčkov. S pomočjo šablone, ki je bila priložena, so otroci obrisali zajčka na bel papir, ga s svinčnikom pobarvali, vsak po svoje je še dorisal ušesa, smrček in se podpisal.

Vsak otrok, si je izrezal tudi deset belih krogcev, ki jih je nato vsak dan ob svojem prihodu v vrtec tudi zalepil na svojega sivga zajčka. Tako so zajčki po desetih dneh postali skorajda beli. Sledili smo cilju igre in sicer, da so otroci očistili zajčkov kožušček, s svojim prihodom v vrtec na prijazen in na varen način.

Peli smo pesmice o sivih, belih zajčkih, o prometu: Moj rdeči avto, Vlak,... Otroci so barvali razne prometne pobarvanke.

MOJA POT V VRTEC

Vsak je narisal tudi svojo pot v vrtec (kakšna je njegova pot, kje poteka, kdo ga je na poti spremljal, kaj je lepega po poti doživel, videl, ...). Otroci so tako spoznavali oz. prepoznavali prijetne ali pa manj prijetne dogodke s prometom in okolico.

PROMETNI DETEKTIVI

Vzgojiteljice smo otrokom razložile, da iz avtomobilskih izpušnih cevi prihaja dim, ki onesnažuje naše okolje in je škodljiv za naše zdravje. V skupini smo se šli tudi prometne detektive. Razdelili smo se v dve skupini, določili različne lokacije za opazovanje prometa (bolj, manj prometna cesta). Otroci so opazovali promet 15 minut, tri dni zapored. Število prometa so vpisovali v belega zajčka. Po 15 minutah opazovanja je sledilo poročanje skupin, ena drugi. Otroci so sami potem ugotavljali, kje je cesta bolj obremenjena s prometom, kako to vpliva na naše okolje, naše zdravje. Naredili smo tudi plakat, kjer smo zapisali svoja opažanja. Opažanja smo predstavili staršem, drugim otrokom in zaposlenim.

K zmanjšanju negativnih učinkov prometa lahko veliko prispevamo z našimi vsakodnevnimi odločitvami in ravnanji. Zato so v društvu Focus izpostavili pet ključnih elementov za trajnostno mobilnost in nas s tem opozorili, kaj lahko naredi vsak od nas in tako seznanimo tudi otroke z našimi ravnanji: zmanjšati svoje potrebe po mobilnosti, več pešačimo, kolesarimo oz. uporabljamo nemotorizirani promet, uporabljamo javne prevoze, nakupujemo lokalno pridelano hrano in če je možno se poslužujemo deljenja avtomobila z drugimi osebami.

Ovire, ki smo jih vzgojiteljice zasledile so bile vezane na starše in njihov prevoz glede službenih obveznosti, ampak ker so jih otroci motivirali, da potrebujejo nalepke za belega zajčka, so starši z veseljem prehodili pot dolgo 200m, nekateri tudi veliko daljšo.

Vrtec Ivanjkovci pri OŠ Ivanjkovci

Zapisala koordinatorka projekta in vzgojiteljica: Mihelca Vajda, dipl. vzg. (VS)

NOVICA ZA NOVIČNIK »TRAJNOSTNA MOBILNOST«

Pogosto slišimo, da sodoben način življenja ni trajnosten. Izraz pomeni, da svoje potrebe zadovoljujemo na načine, ki dobesedno ogrožajo našo prihodnost in prihodnost naših potomcev. To še zlasti velja za promet, ki je eden glavnih virov onesnaženja zraka in podnebnih sprememb. Sprememba naših potovalnih navad je zato velikega pomena.

Vodilo trajnostne mobilnosti je zadovoljiti potrebe vseh ljudi po mobilnosti in obenem zmanjšati promet. Trajnostna mobilnost je tista, ki je hkrati okoljsko sprejemljiva, socialno pravična in spodbuja razvoj gospodarstva. Z ukrepi prometne politike moramo zagotoviti, da je potreba vsakogar po premikanju zadovoljena, vendar ob nižjih stroških in manjših stranskih učinkih, tveganju in porabi naravnih virov.

Zakaj potovati trajnostno? Ker s tem prispevamo k:

- boljšemu osebnemu počutju in zdravju,
- zmanjšanju stresa,
- zmanjšanju stroškov za prevoz,
- boljši kvaliteti življenja in zraka,
- učinkoviti rabi energije in zmanjšanju emisij CO₂.

Sodelovanje v projektu, cilji, namen:

Naš vrtec se je z dvema oddelkoma drugega starostnega obdobja vključil v projekt "Trajnostna mobilnost v vrtcih in osnovnih šolah". V prvi heterogeni skupini 4-5 let je sodelovalo 20 otrok, v drugi, kombinirani skupini 2-4 leta pa je sodelovalo 17 otrok. Aktivno so sodelovali tudi starši in otroci prvega starostnega obdobja, čeprav kot skupina v projekt niso bili prijavljeni. Naročnik projekta je Ministrstvo za infrastrukturo. Dejavnosti vezane na projekt so se pričele izvajati v septembru 2019. Aktivnosti smo intenzivno izvajali dva tedna in sicer od 16. 9. do 27. 9. 2019. Nadaljevali in ponovili jih bomo predvidoma v aprilu ali maju 2020.

Cilj aktivnosti projekta je:

- sprememba potovalnih navad v smeri trajnostne mobilnosti,
- zmanjšanje motoriziranega prometa v okolici šol,
- zmanjševanje okoljskih obremenitev,
- spodbujanje gibanja otrok, krepitev zdravja otrok,
- povečati prihode otrok v vrtec na trajnosten način glede na izhodiščno vrednost.

Namen aktivnosti projekta Trajnostna mobilnost je spodbuditi otroke in njihove starše na aktivnejši, trajnostnejši način prihajanja v vrtec peš, s kolesom, skiroji, z javnimi prevoznimi sredstvi, sopotništvo v avtomobilu.

Igra Beli zajček

Vzgojiteljice smo se z otroki smo se pogovorile o projektu Trajnostna mobilnost in jim na njim primeren in razumljiv razložile pomen le tega. Povedale smo da v tem projektu sodeluje tudi zajček, ki ima siv kožušček in si nadvse želi, da bi le ta postal bel. Seveda mu lahko pri tem pomagamo mi in to tako, da v vrtec ali iz njega odhajamo peš, s kolesom, skirojem, avtobusom,... Za vsak takšen prihod ali odhod, si boste izrezali bel krog in ga nalepili na šablono sivega zajčka, da bo ta postal bel, kot si želi.

Navdušenje otrok je bilo veliko in želja vseh je bila, da njihov zajček čimprej postane bel.

Seveda smo vzgojiteljice pri tem upoštevale še ostala področja Kurikuluma in jih vključile v samo izvedbo projekta:

- pogovorili smo se o udeležbi v prometu njih kot pešcev,
- upoštevanje pravil pri hoji (ob robu cestišča, po pločniku,...)
- nošenje odsevnih teles(rutica, kresnička),
- opazovanje prometa (katera prevozna sredstva so videli, kakšne barve so bili, koliko koles so imeli,...),
- opazovanje narave (kaj vse so opazili-kakšna je trava zjutraj, drevesa, vreme),
- kaj v naravi jim je bilo tisti dan, ko so prišli peš, najbolj všeč in jim naročile, naj le to prinesejo v vrtec (kamenček, vejica, storž, trava, travniške cvetlice,...),
- sproščeno druženje otrok in staršev.

Otroci so te stvari, ki so jih dnevno prinesli v vrtec odlagali v skupno košaro. Ob koncu projekta smo vse stvari iz košare razporedili po preprogi, jih pogledali, poimenovali in skupaj z otroki sestavili zgodbico, ki se glasi tako:

Beli Zajček (zgodbico sestavili otroci in vzgojiteljici), kombinirana skupina , 2-4 leta)

Je bil sivi zajček, pa rad bi bil beli. Umazan kožuh je imel od avtov, pa je bil žalosten. To so opazili otroci in mu želeli pomagati. Zajček je bil tega vesel. Otroci so ga vprašali: »Kako pa ti lahko pomagamo?« »Tako, da boste v vrtec peš prišli. Moj kožuh je umazan od zraka, ki je tudi umazan, od

avtomobilov.« »Boš potem druge barve zajček?« »Ja, beli bom postal. Pa zelo rad bi bil beli zajček.« Otroci so zajčku obljubili, da bodo v vrtec prišli peš ali s kolesom, samo, da bo postal beli in vesel. »Pa ne pozabite upoštevati prometna pravila«, je otroke opozoril še zajček.

Otroci so se seveda vsak dan trudili priti peš. Hodili so ob robu ceste, po travi, gozdu. Zajčku so hoteli narediti še nov dom, zato so v vrtec pridno prinašali, kar so našli na poti v vrtec. Z vsakim dnevom je sivi zajček postajal bolj bel. Otroci so to opazili in mu iz kamenčkov, vejic, storžev in trave zgradili nov dom. Sedaj Beli zajček prebiva v igralnici Dobrovoljčkov v svojem novem domu. Vsi so bili srečni. Otroci so z navdušenjem sodelovali pri sestavljanju zgodbe, si vsak dan izmislili kaj novega, si širili svojo domišljijo ter reševali probleme sivega zajčka.

Ovire pri izvedbi projekta

V našem kraju je glede Trajnostne mobilnosti težava, ker so starši vezani na lasten prevoz glede službenih obveznosti in drugih dejavnosti otrok. V vrtec so otroci s starši prihajali le del poti, ker drugače ni bilo mogoče. Kljub temu, pa je pohvale vreden njihov trud, ki pa je velika spodbuda in motivacija za otroke, da jih ozaveščamo že v predšolskem obdobju o pomenu Trajnostne mobilnosti.

Zaključek

Vzgojiteljice menimo, da na osebno mobilnost otrok vplivajo osebne in socialne lastnosti otrok ter prostorsko-okoljske lastnosti okolice bivanja. Aktiven življenjski slog otrok spodbujamo v vrtcu, a precejšen vpliv na otrokovo mobilnost in razvijanje zdravih navad imajo starši, zato smo jih na skupnem roditeljskem sestanku pozvali, da nas pri tem podprejo in trajnostno delujejo tudi sami, oz. so aktivni v smeri trajnostne mobilnosti tudi po izvedenih aktivnostih v vrtcu ali šoli.

Vrtec Ivanjkovci pri OŠ Ivanjkovci

Koordinatorica projekta: Milena Školiber, dipl. vzg.

GREMO VARNO NA SPREHOD

Sprejetost projekta v skupini

Projekt je bil izvajan v enem tednu. Med otroci in starši je bil zelo dobro sprejet. Največja motivacija za otroke je bilo lepljenje belih krogcev na zajčka. Med seboj so se pogovarjali in primerjali kdo ima več belih krogcev na sivem zajčku. Bilo je začutiti malo tekmovalnosti. Kljub temu, da je večina otrok od vrtca oddaljena več kot kilometer, so se v tednu izvajanja projekta potrudili in prepešačili razdaljo od igrišča do vrtca; približno 500m.

Z raznimi aktivnostmi bomo spodbujali starše, da se v vrtec večkrat odpravijo peš in tako poskrbijo, da bodo otroci dobili čim več izkušenj z upoštevanjem pravil v prometu. Takšne in podobne projekte bi zato bilo smiselno izvajati večkrat letno."

Vrtec Zavrč

Vzgojiteljica: Bernardka Ropič

AVTOBUS

Sprejetost projekta v skupini: Projekt »Trajnostna mobilnost«, ki smo ga izvajali en teden v oktobru je bil med otroci dobro sprejet, prav tako tudi s strani staršev. Otroci so bili ob zgodbi, motivirani. Z veseljem so povedali vsak dan, da so v vrtec prišli peš ali z avtobusom. Nalepke, ki so jih lepili na sivga zajčka so jim bile zelo pomembne, saj so se pogovarjali, da bo zajček kmalu spet bel itd.

Težave pri izvajanju projekta: Težav pri izvajanju projekta nismo imeli. Ker živimo na vasi, je večina otrok doma več kot kilometer od vrtca. V vrtec so se del poti pripeljali, del pa prišli peš. Menim, da bi ta projekt lahko izvajali večkrat na leto, saj sem opazila, da so predvsem otroci motivirali starše pri tem projektu. Ob koncu so otroci z veseljem odnesli zajčka domov in staršem kazali kako je že njihov zajček bel.

Deklamacija: »Avtobus«

Tu, tu, tu po cesti trikrat naokrog,
avtobus nas pelje k teti v Zali log.
Teta v Zalem logu sedem putk ima,
osem belih zajčkov in kozlička dva.

Vrtec Zavrč

Vzgojiteljica: Slavica Vindiš

Koordinatorica: Simona Milošič

